

for a living planet®

WWF
Lintulahdenkatu 10
00500 HELSINKI

Puh: (09) 7740 100
Faksi: (09) 7740 2139
www.wwf.fi, www.panda.org

MMM

Osastopäällikön sijainen Vilppu Talvitie (vilppu.talvitie@gov.fi)

Neuvotteleva virkamies Jussi Laanikari (jussi.laanikari@gov.fi)

kirjaamo.mmm@gov.fi

11.7.2025

Viite: MMM LAUSUNTOPYYNTÖ 12.6.2025, VN/18692/2025

Asia: WWF:N LAUSUNTO MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSESTA ITÄMEREN NORPAN METSÄSTYKSESTÄ ALUEELLISEN KIINTIÖN NOJALLA METSÄSTYSVUOSINA 2025—2026 JA 2026-2027

WWF kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Maa- ja metsätalousministeriö esittää, että asetuksella sallittaisiin yhteensä enintään 425 itämerennorpan metsästys vain Perämeren-Merenkurkun kannanhoitoalueella kumpanakin metsästysvuonna. Kiintiö on 50 yksilöä suurempi kuin aiempina metsästysvuosina. Samaan kantaan kohdistuu myös Ruotsin asettama 200 norpan pyyntikiintiö.

WWF:n esitykset tiivistettynä

- Esitetyn kokoinen metsästyskiintiö (MMM:n esitys Suomen kiintiöksi 425 + Ruotsin kiintiö 200, yhteensä 625 itämerennorppaa) on liian suuri Perämeren norppakannan kokoon ja ilmastomuutoksen norpalle tuomaan nopeasti kasvavaan uhkaan nähden.
- Esityksen mukainen kokonaiskiintiö voi leikata MMM:n arvion mukaan toteutuessaan kannan kasvun kokonaan. Näin suuri metsästysverotus on ristiriidassa luontodirektiivistä johdettavien velvoitteiden kanssa pitää itämerennorppa suotuisalla suojelun tasolla ja toteuttaa tarvittaessa tarvittavia toimenpiteitä tämän varmistamiseksi (luontodirektiivin 14 artikla). Lisäksi esitetty metsästysverotus on ristiriidassa sen kanssa, että norppakannan hoidon tavoitteena on norpan levittäytyminen uusille alueille.
- Ruotsin viranomaisten laatiman Potential Biological Removal (PBR) -mallinnuksen mukaan maksimaalinen ihmisen aiheuttama itämerennorppien kuolleisuus Ruotsissa ja Suomessa yhteensä olisi alle 443 yksilöä vuodessa. Koska Ruotsi on jo asettanut 200 norpan kiintiön, tulee Suomen sallia korkeintaan suunnilleen vastaavan suuruinen kiintiö. Se tulee asettaa kokonaisverotuksen kiintiöksi, josta vähennetään mahdolliset vahinkoperusteiset poikkeusluvut sekä tietoon tulleet kalanpyydyksiin tai salametsästyksessä kuolleet norpat.
- Jatkossa kestävät metsästyskiintiöt tulee sopia tasapuolisesti Suomen ja Ruotsin yhteisen kannanhoitosuunnitelman ja PBR-mallinnuksen pohjalta.
- Itämerennorppakannan kehitykseen liittyvän epävarmuuden takia Suomen tulee yhteistyössä Ruotsin kanssa osana yhteistä kannanhoitoa tehostaa Perämeren norppalaskentoja siten, että mahdollisimman pian järjestetään tehostettu laskenta, jossa katetaan mahdollisimman suuri osa jääpinta-alasta.

Norppa Itämerellä

Saimaannorpan tapaan meillä jääkauden jälkeisenä arktisena reliktinä elävä itämerennorppa on aikanaan ollut Itämeren runsain hylje. Reilut sata vuotta sitten itämerennorppia oli metsästystilastoista arvioituna noin 200 000 yksilöä. Pitkään kestänyt liiallinen pyynti ja ympäristömyrkköjen aiheuttama lisääntymiskyvyttömyys romahduttivat kannan 1900-luvun lopulla muutamaa prosenttiin alkuperäisestä.

Itämerennorpan kokonaiskanta on edelleen vain kymmenisen prosenttia entisestä, ja se on pirstoutunut erillisiksi osakannoiksi, joista vain Perämeren kanta on ollut hitaasti kasvava¹. Itämeren suojelukomissio (HELCOM) on luokitellut itämerennorpan Itämeren laajuisessa tarkastelussa uhanalaiseksi² (vaarantunut, VU). Syynä tähän on kannan pieni koko, heikko kasvunopeus ja ilmastonmuutoksen aiheuttama uhka.

Näistä ilmastonmuutoksen aiheuttama uhka on nopeasti kasvava, ja se tulee ottaa ennakoivasti huomioon kannanhoidossa. Itämerennorppa pesii tyypillisesti yhteen jäätyneessä ajojäässä, joka on ollut Perämeren normaalitalvina hyvinkin stabiili pesimäympäristö norpalle. Ilmastonmuutoksen myötä heikot jäätalvet tulevat yleistymään myös Perämerellä, ja kun meri yhä useammin joinain vuosina osin avoin, kovat tuulet voivat rikkoa norpan poikaspesiä.

Tästä esimerkkinä on jäätalvi 2019–2020, joka oli Itämeren mittaushistorian heikoin. Jäätä kehittyi enimmillään vain 37 000 neliökilometriä, kun edellinen vähyyssennätys (2007–2008) oli 49 000 neliökilometriä. Perämeri oli talvella 2019–2020 norpan lisääntymisaikaan poikkeuksellisen vähäjäinen eikä jäänyt koko talven aikana kertaakaan kokonaan. Esimerkiksi välillä 10.2.–1.3.2020 Perämeren koko laaja ulappa oli avoin. Jäiden liikkeen takia norpan poikiminen ei todennäköisesti onnistunut normaalisti.

Ilmastonmuutoksen heikentävä vaikutus norppakantaan näkyy viiveellä, sillä norppa on pitkäikäinen laji³. Laskentojen epävarmuustekijöiden takia kannan mahdollinen kääntyminen laskuun on hyvin vaikeasti havaittavissa. Näistä syistä metsästyskiintiöissä tulee noudattaa varovaisuusperiaatetta.

Asetuksen taustamuistiossa ilman lähdeviitettä esitetty väite, että ”*Perämerellä norppa pystyy säilymään elinvoimaisena pitkälläkin aikavälillä ja sillä on riittävästi elinympäristöä*” on vailla pohjaa. **Itämerennorpan tilanne on jo nyt heikko eteläisillä alueilla, ja norpan elinolosuhteet ovat huononemassa myös Perämerellä. Itämerennorpalle onkin WWF:n mielestä kiireistä laatia Suomessa oma suojeluohjelmansa.**

Saaristomeren norppakanta tiedetään vain noin 200–300 yksilön kokoiseksi, ja itäisen Suomenlahden (Venäjän ja Suomen yhteinen) lisääntymiskanta on tätäkin pienempi. Suomen eteläisten merialueiden norppakantaa on järjestelmällisesti inventoitu 2000-luvulla LUKE:n, Metsähallituksen ja WWF:n yhteistyönä sekä käynnissä olevassa norppa-LIFE -hankkeessa. WWF julkaisi vuonna 2017 yhteenvetoraportin [The Baltic Ringed Seal – An Arctic Seal in European Waters](#) eteläisten itämerennorppakantojen tilanteesta ja uhista.

¹ The Baltic Ringed Seal – An Arctic Seal in European Waters – WWF Finland report 36. <https://wwf.fi/mediabank/9825.pdf>

² HELCOM Red List of Baltic Sea species in danger of becoming extinct. Baltic Sea Environment Proceedings No. 140 <http://helcom.fi/Lists/Publications/BSEP140.pdf>

³ Halkka, A. (2020). Changing climate and the Baltic region biota. Helsingin yliopisto. <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/313939>

WWF korostaa, että itämerennorppa kuuluu luontodirektiivin liitteen V lajeihin (92/43/ETY), mikä merkitsee velvoitetta saavuttaa ja ylläpitää itämerennorpan suotuisan suojelun taso. Lisäksi Suomella on nimenomaisesti luontodirektiivin 14 artiklasta johtuva velvollisuus toteuttaa tarvittava toimenpiteet, jotta itämerennorppien ottaminen luonnosta eikä niiden hyödyntäminen ole ristiriidassa niiden suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa.

Perämeren-Merenkurkun norppakannan trendi on epävarma

Perämeren norppakannan kokoon ja kasvunopeuteen liittyy edelleen epäselvyyttä, vaikka aiheesta on julkaistu myös uutta mallinnukseen perustuvaa tutkimusta⁴. Asetuksen taustamuistiossa todetaan edellisvuosien tapaan, että kannan ylärajaa ei pystytä varmuudella arvioimaan, mutta tämä on edelleen vain puoliotuus – epävarmuus koskee arviota kannan kasvunopeudesta ylipäänsä viimeisen vuosikymmenen aikana.

Itämerennorpan laskentakanta-arvio perustuu otantaan, jossa lentokoneesta laskettavien tutkimuslinjojen varsin pienestä jääalan osuudesta arvioidaan laskennallisesti koko norpalle sopivalla jääpinnalla olevien norppien määrä. Koko Perämeren-Merenkurkun jääkentän kattavassa lentolaskennassa on nähty enimmillään hieman yli 4000 norppaa (vuonna 2014), ja laskentatulos on ekstrapoloitu tästä laskentalinjoilla havaitusta yksilömäärästä.

Oleellisinta on epävarmuus kannan trendistä noin kymmenen viime vuoden ajalta. Luonnonvarakeskuksen mukaan⁵ ”norppien laskentatulos on vaihdellut viimeisen kymmenen vuoden aikana voimakkaasti (10 000–15 000). Vaihtelu johtuu huhtikuussa tehtävän laskennan aikaisista jääolosuhteista. Kevään 2024 tulos Perämereltä oli runsaat 8 200 norppaa, edellisenä vuonna tulos oli noin 14 000 norppaa. Tämä ei kerro kannan äkillisistä muutoksista, vaan vaihtelusta laskentaolosuhteissa.” Edelleen luonnonvarakeskuksen mukaan ”vuosien välinen vaihtelu on moninkertaistunut, eikä viime vuosien poikkeavia tuloksia ole voitu enää käyttää kasvutrendin arvioinnissa aiempien tulosten jatkona.” Käytännössä emme siis voi sanoa mitään varmaa Perämeren norppakannan trendistä viimeisten kymmenen vuoden aikana. Tässä tilanteessa on sovellettava varovaisuusperiaatetta.

Kannanseurannan vaikeutumisen lisäksi heikentyvä jäätilanne tulee – ja on varmasti jo monena vuonna heikentänytkin – Perämeren norppakannan lisääntymismenestystä. Lisäksi nopeasti kasvaneet metsästysmäärät vaikuttavat kannan kasvuun negatiivisesti. Ersalmanin ym.⁴ mukaan itämerennorpan metsästyksen avaaminen vuoden 2015 jälkeen on hidastanut kannan kasvua, ja jo vähäiset lisäykset metsästyskiintiöön voivat leikata kasvua edelleen.

Saman toteaa myös kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES vuonna 2021 raportissaan⁶: *“However, recently raised hunting quotas together with deteriorating ice conditions increase the pressures on this*

⁴ Ersalman ym. 2025: Integrated population model reveals human and environment driven changes in Baltic ringed seal (*Pusa hispida botnica*) demography and behavior. [arXiv:2408.08069](https://arxiv.org/abs/2408.08069)

⁵ LUKE uutinen 5.2.2025 Hallikanta Itämerellä kasvaa edelleen, pitkä jäätalvi vaikutti norppien laskentaolosuhteisiin. <https://www.luke.fi/fi/uutiset/hallikanta-itamerella-kasvaa-edelleen-pitka-jaatalvi-vaikutti-norppien-laskentaolosuhteisiin> - siteerattu 27.6.2025

⁶ ICES 2021. Working Group on Marine Mammal Ecology (WGMME). ICES Scientific Reports. 3:19. 155 pp.

subpopulation. It is concerning that the deteriorating ice conditions affecting breeding success are also compromising monitoring data, making impacts on abundance trends difficult to assess."

WWF esittääkin edelleen, että Suomi tehostaa yhteistyössä Ruotsin kanssa Perämeren norppalaskentoja siten, että mahdollisimman pian järjestetään tehostettu laskenta, jossa katetaan mahdollisimman suuri (huomattavasti normaalia laskentaa suurempi) osuus jääpinta-alasta.

Perämeren norppakantaan kohdistuva metsästysverotus

Itämeren suojelukomissio HELCOM suosittelee, että tiettyä vähimmäiskantaa (ns. Limit Reference Level) pienempiä hyljekantoja ei tule metsästää. Ruotsin ja Suomen yhteisen Perämeren-Merenkurkun norppakannan voidaan katsoa varmuudella olevan HELCOM:n suosituksen mukaisen 10 000 yksilön vähimmäiskannan tasolla. Näin ollen WWF hyväksyy nykyisellä kannan koolla hyvin perustellun ja varovaisuusperiaatetta noudattaen kantaan nähden varovaisen itämerennorpan pyynnin Perämeren kannassa.

Kiintiön asettamisen lähtökohtana on oltava elinvoimaisen kannan saavuttaminen kannanhoitoalueittain ja itämerennorpan levittäytyminen takaisin ja vahvistuminen alueilla, joilta se on ihmistoiminnan (liiallisen metsästyksen ja ympäristömyrkköjen) takia hävinnyt tai käynyt vähiin.

Maa- ja metsätalousministeriön esityksen mukaan itämerennorpan suurin sallittu saalismäärä asetettaisiin Perämeren-Merenkurkun kannanhoitoalueella 425 yksilöön. Yhdessä Ruotsin kiintiön kanssa nyt esitetty kiintiö mahdollistaisi 625 norpan pyynnin.

Vuonna 2015 itämerennorpan metsästyskiintiöksi asetettiin Suomessa 100 norppaa. Pyyntikiintiö on kasvanut siis kymmenessä vuodessa moninkertaiseksi. MMM:n asetuksen taustamuistion mukaan on mahdollista, että esitettävä pyyntikiintiö yhdessä Ruotsin kiintiön kanssa leikkaisi kannan kasvun kokonaan pois. Lisäksi pidennetyn metsästyskauden myötä viimeisillä kevätjäillä tapahtuva norppien metsästys kohdistuu myös synnyttäneisiin naaraisiin, jotka ovat kannassa erityisen arvokkaita.

Esitetyn suuruinen metsästyskiintiö (Suomessa ja Ruotsissa yhteensä 625 yksilöä) on liian suuri Perämeren kannan kokoon ja ilmastonmuutoksen tuomaan nopeasti kasvavaan uhkaan nähden. Tämän vuoksi WWF katsoo, että kiintiötä voidaan pitää myös liian suurena ottaen huomioon, miten Suomella on luontodirektiivistä johtuva velvoite pitää lähtökohtaisesti itämerennorpan suojelun taso suotuisana (ks. asia C-436/22, kohta 50) sekä toteuttaa tarvittaessa tarvittavat toimenpiteet, jotta Itämeren norppien ottaminen luonnosta ei ole ristiriidassa niiden suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa (luontodirektiivin 14 artikla).

Vaikuttaa siltä, että MMM pyrkii Suomessa silmälläpidettäväksi luokitellun itämerennorpan kannan kasvun pysäyttämiseen, vaikka Itämeren norppakannan hoidon tavoitteena on asetuksen taustamuistion mukaan elinvoimaisen kannan saavuttaminen kannanhoitoalueittain ja levittäytyminen uusille alueille.

Ruotsin viranomaisten laatiman PBR -mallinnuksen mukaan maksimaalinen ihmisen aiheuttama kuolleisuus Ruotsissa ja Suomessa yhteensä olisi alle 443 norppaa vuodessa⁷. **WWF esittää, että Suomen kiintiöksi asetetaan korkeintaan 200 norppaa.** Se tulee asettaa norpan kokonaisverotuksen kiintiöksi, josta vähennetään muu ihmisen aiheuttama kuolleisuus, jotta kokonaisverotusta voidaan tehokkaasti seurata, ja jotta se ei ole kannan kokoon nähden liiallista.

Suomen ja Ruotsin tulee viipymättä käynnistää valmistelu Pohjanlahden itämerennorppakannan yhteiseksi hoitosuunnitelmaksi, joka turvaa itämerennorpan säilymisen elinvoimaisena pitkällä tähtäimellä, ja kestävät metsästyskiintiöt molemmissa maissa tulee jatkossa sopia tällaisen yhteisen kannanhoitosuunnitelman pohjalta.

Muistiossa ei tälläkään arvioida kalanpyydysten norpille aiheuttamaa sivusaaliskuolleisuutta, vaikka se olisi luonnollisesti otettava huomioon metsästysverotusta suunniteltaessa. Kannan ollessa nykyistä paljon pienempi sivusaaliskuolleisuus arvioitiin 50 yksilöksi vuodessa. **WWF vaatii, että pyyntiä suunniteltaessa arvioidaan vastaisuudessa aina myös todennäköinen sivusaaliskuolleisuus.**

Itämerennorppa ja kalastus

Muistiossa todetaan, että *"norpan metsästys ehkäisee jonkin verran ammattikalastajien pyydyksille aiheuttamien vahinkojen syntymistä"*, ja että *"esitys todennäköisesti pienentää itämeren norpasta aiheutuvaa sosiaalista konfliktia ja mahdollisesti nostaa itämeren norpan arvoa vahinkoeläimestä kohti arvostettua riistalajia"*. Samalla maa- ja metsätalousministeriö kuitenkin myös toteaa myös, että *"esityksen vaikutukset hylkeiden aiheuttamiin vahinkoihin kalastuselinkeinolle on vaikea arvioida itämeren norpan osalta, koska Luonnonvarakeskuksen vahinkotutkimukset eivät ole eritelleet hyljelajeja."*

Nimenomaan norpan aiheuttamien kalastusvahinkojen merkittävydestä ei ole saatu näyttöä, vaikka asiaa on tutkittu. Tutkimuksissa todetut hylkeiden haitalliset vaikutukset ammattikalastukselle ja kalankasvatukselle koskevat lähinnä hallia. Lähetinseurannassa olleet itämerennorpat eivät ole vierailleet toistuvasti kalanpyydyksillä, kuten etenkin joidenkin harmaahyljeurosten tiedetään tekevän. Tämä todetaan myös taustamuistiossa: *"Itämeren norpilla ei ole tutkimuksissa havaittu samanlaista pienelle alueelle kohdistuvaa saalistuspaikkauskollisuutta kuin hallilla."*

⁷ <https://www.naturvardsverket.se/496636/contentassets/b2df51a2c90e49b8a0147abc33523424/beslut-skyddsjakt-vikare-2023-2024.pdf>

Elina Erkkilä
suojelujohtaja, WWF Suomi

Petteri Tolvanen
ohjelmajohtaja, suomalainen luonto, WWF Suomi